

Initiativ 4.3 Koncept og metode for bæredygtige indkøb og forbrug i en cirkulær økonomi

Projektbeskrivelse

Der udarbejdes digitale værktøjer, vejledning samt katalog for anvendelse af krav og kriterier samt effektmåling.

Aktiviteter i 2020-2025: Udarbejdelse, implementering og tilpasning af koncept og metode for bæredygtige indkøb, forbrug og cirkulær økonomi for alle indkøb

- Fastlæggelse af baseline og metode for måling af effekt (2021).
- Fastlæggelse af vurderingsgrundlag og beregningsmetode for økonomisk balance mellem miljø- og samfundshensyn i projektering og vedligehold af jernbanen (2023)
- Udarbejdelse af intern instruks og procesvejledning (2024).
- Udarbejdelse og vedligeholdelse af digital værktøjskasse, herunder tilbudsliste og andet udbudsmateriale baseret på f.eks. BIM-data (2023).
- Integration med contract- og categorymanagement og andre styringssystemer, herunder jernbanesikkerhed (2024).

Grundlag

I takt med indhentning af erfaringer fra andre aktører og egne projekter sammenfattes input løbende, jvf. initiativ 4.1. og 4.2.

Der etableres baseline for måling af effekt, der ligger til grund for udarbejdelse af intern instruks og procesvejledning. Fokus er at skabe balance mellem opnåelse af de ønskede miljømæssige effekter indenfor den prioriterede totaløkonomiske ramme. Et første bud på, hvordan denne balance beregnes og vurderes, planlægges at skulle være klar i 1. halvår 2022.

Anvendelse af digitale løsninger baseret på f.eks. BIM-data undersøges og forventes at kunne anvendes fra 2023.

Miljømæssig effekter

Indsatsen rummer en bred miljømæssig effekt, blandt andet afhængig af det konkrete udbuds kontekst og behov. Generelt forventes en god miljømæssig effekt i form af:

- CO₂ reduktion, jf. Banedanmarks Klimaplan 2030.
- Genanvendelighed og reduktion af affaldsmængder, jf. EU's Green Deal, 2019.
- Reduktion i anvendelsen af giftige og uønskede stoffer i hele værdikæden, jf. Listen over uønskede stoffer (LOUS), Miljøstyrelsen.
- Substitution af teknologi, materialer og processer til mere bæredygtige alternativer.

Økonomi og finansiering

Økonomi

Det forventes, at krav om bæredygtighed vil have en effekt på det samlede budget til indkøb. Denne effekt kendes ikke på forhånd.

Miljøstyrelsen anbefaler brug af totaløkonomiske betragtninger for at vurdere, hvordan en eventuel større udgift ved anskaffelse kan indhentes i form af driftsbesparelse og mindre udgifter til bortskaffelse f.eks. i form af afgift miljøfarligt affald. Erfaringer fra Miljøstyrelsens arbejde med grønne indkøb viser, at flere varegrupper kan give et overskud, f.eks. indkøb af energieffektiv belysning og personbiler. Indenfor byggeriet viser erfaringer med anvendelse af bæredygtighedscertificeringen DGNB, at bæredygtige løsninger ofte udmønter sig i form af driftsbesparelser og bedre salgsværdi, idet det dog er uafklaret, om disse erfaringer kan overføres til jernbaneområdet.

I takt med gennemførelse af metodeudvikling og pilotprojekter i Banedanmark er fokus også, at samle input til elementer i en totaløkonomisk beregningsmodel for jernbaneprojekter. Der planlægges for at have et første bud på en sådan helhedsorienteret vurderings- og beregningsmodel klar 1. halvår 2022.

Finansiering

Behov og model for finansiering kendes endnu ikke.